

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α1

α. Πανελλήνιον: συμβουλευτικό όργανο που επανδρώθηκε από τον Καποδίστρια με αντιπροσώπους και των τριών παρατάξεων (Αγγλικό, Γαλλικό, Ρωσικό) προκειμένου να εξασφαλιστεί εσωτερική γαλήνη, καθώς η ύπαρξη των πρώτων κομμάτων ήταν πλέον δεδομένη.

β. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής: Επιτροπή που ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης (30 Ιανουαρίου 1923). Την αποτελούσαν έντεκα μέλη (τέσσερις Έλληνες, τέσσερις Τούρκοι και τρία μέλη – πολίτες ουδέτερων κατά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο κρατών) με αρμοδιότητα τον καθορισμό του τρόπου μετανάστευσης των πληθυσμών και της εκτίμησης της ακίνητης περιουσίας των ανταλλάξιμων καθώς και τη διευκόλυνση των ανταλλάξιμων στη μετακίνηση τους.

γ. ΠΑΟΥΕΡ: Βρετανική εταιρεία που την ίδια περίπου εποχή με την Ούλεν (1925) ανέλαβε την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στη πρωτεύουσα αλλά και τη δημιουργία σύγχρονου δικτύου αστικών συγκοινωνιών βασισμένου σε ηλεκτροκίνητα τραμ και λεωφορεία.

ΘΕΜΑ Α2

α. Σ

β. Σ

γ. Λ

δ. Λ

ε. Σ

Θέμα Β1

(Σχ.Βιβλίο σελ.20)

<<Στη διάρκεια του 18^{ου} αιώνα...Έλληνες >>

Θέμα Β2

(Σχ.βιβλίο 97-98)

<<Οι υψηλοί δείκτες ανεργίας... Κουμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (ΚΚΕ)>>

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Γ1

α. Σχολικό βιβλίο σελ. 156

<<Η αγροτική αποκατάσταση... συνοικισμούς>> + (παροχή στέγης + κλήρου στην ύπαιθρο)

-Το ιστορικό παράθεμα Α επιβεβαιώνει και τονίζει πως δόθηκε έμφαση στην αγροτική αποκατάσταση των προσφύγων,παρόλο που οι περισσότεροι στη πατρίδα τους ασκούσαν αστικά επαγγέλματα και θα τους παρείχαν εκτός από γη και τα μέσα για την καλλιέργεια της (εργαλεία,σπόροι,λιπάσματα,ζώα, κάρα),και όλα αυτά για ένα διάστημα δύο ετών από τη πρώτη καλλιέργεια.

Σχολικό Βιβλίο σελ.156

<<Ο παραχωρούμενος κλήρος.. Υπουργείου Γεωργίας>>

Τα λεγόμενα του διευθυντή της Αγροτικής Αποκαταστάσεως της ΕΑΠ ενισχύουν τον σκοπό της αγροτικής αποκατάστασης δηλαδή την εξομοίωση των ντόπιων με τους ακτήμονες έτσι ώστε να δοθούν τόσο βιώσιμοι γεωργικοί κλήροι όσο και αγροτικές κατοικίες.

Σχολικό Βιβλίο σελ 157

<< Την αξία...Αγροτική Τράπεζα >>

β. Σχολικό Βιβλίο σελ 157

<< Για την στέγαση...Σταύλος>>

Όσον αφορά το σύστημα της εργολαβίας το ιστορικό παράθεμα β παρέχει αναλυτικές πληροφορίες για τον τρόπο ανέγερσης των οικιών. Συγκεκριμένα γίνεται λόγος για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι εργολάβοι κατά τη μεταφορά των υλικών και τη διαθεσιμότητα εργατικών χεριών.

Το αποτέλεσμα της ανέγερσης οικιών δεν ήταν πάντα το επιθυμητό,καθώς η στέγαση των προσφύγων ήταν επιτακτική ανάγκη και δεν υπήρχαν τα απαραίτητα χρονικά όρια. Ως εκ τούτου η ΕΑΠ,δεν ήταν πάντα ευχαριστημένη από το αποτέλεσμα.

Όσον αφορά το σύστημα της αυτεπιστασίας όπως προκρίνεται και μέσα από το ιστορικό παράθεμα Β σχετίζεται με τη χρησιμοποίηση του προσφυγικού εργατικού δυναμικού και την χορήγηση όλων των οικοδομικών υλικών (ξυλεία,κεραμίδια,καρφιά),τα οποία έπρεπε να μεταφερθούν από μακριά. Επίσης τους δίνονταν χρήματα για να πληρώσουν τους μαραγκούς

και τους χτίστες και οι ίδιοι πρόσφυγες μετέφεραν τα υλικά και παρείχαν εργασία χωρίς να έχουν τις απαιτούμενες γνώσεις. Για παράδειγμα ένας εργοδηγός επιβλέπει την ποιότητα και την ποσότητα της εργασίας και τέλος ανάλογα με τη προόδο των εργασιών έδινε προκαταβολή είτε σε χρήματα είτε σε είδος.

ΘΕΜΑ Δ1

α. σελ 215 Σχολικό Βιβλίο

«Το κίνημα του Θερίσου 1905 ..... Εσωτερικής γαλήνης.»

Το ιστορικό παράθεμα Β, το οποίο συνιστά μια δευτερογενή πηγή, προσεγγίζει αναλυτικότερα τις ραγδαίες εξελίξεις στην Κρήτη, προσθέτοντας την λήψη των αποφάσεων αυτών τον Ιούλιο του 1906. Πρόκειται για ένα συνολικό σχέδιο με αναδιάρθρωση της χωροφυλακής με παράλληλη δημιουργία πολιτοφυλακής κάτω από την επίβλεψη των απόστρατων Ελλήνων αξιωματικών με ταυτόχρονη απόσυρση όλων των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων.

β. σελ 215-216 Σχολικό Βιβλίο

«Η πολιτική του Βενιζέλου είχε θραμβεύσει .... Και εθνικής έξαρσης»

Η πρωτογενή πηγή Α', από το άρθρο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εφημερίδα Κήρυξ των Χανίων (27 Απριλίου 1907) αποτυπώνει την θριαμβευτική πολιτική του Βενιζέλου. Συγκεκριμένα ο Κρητικό λαός είναι αυτός οπου θα έχει την Κύρια γνώμη για την εξέλιξη του εθνικού ζητήματος της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα. Επίσης το ζήτημα της Κρήτης προσδιορίζεται ως «εθνικός» και όχι «δυναστικός». Και ο νέος χάρτης του νησιού εξασφάλιζε διευρυμένες ελευθερίες στο λαό μεταφέροντας την πολιτική σε μια δημοκρατική βάση.

Σελ 216 Σχολικό Βιβλίο

«Με νέα απόφαση οι Δυνάμεις .... 14 Αυγούστου 1906»

Η απόφαση αυτή αναφέρεται και στο έργο του Αντώνη Κλάφη καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η παραμονή του Πρίγκιπα Γεωργίου στη θέση του ύπατου αρμοστή θα έφερνε δυσκολίες στην ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Έτσι το ιστορικό κείμενο Β' προτάσσει τη λύση που έδωσαν οι Μεγάλες Δυνάμεις στις 14 Αυγούστου 1906, το δικαίωμα του διορισμού του Υπατου Αρμοστή της Κρήτης στον Βασιλιά των Ελλήνων Γεώργιο Α'. Ένα πολύ σημαντικό τελικά βήμα για την εξέλιξη του Κρητικού ζητήματος. Επιπλέον σύμφωνα με τον Θεοχάρη Δετοράκη, δόθηκαν από τις Μεγάλες Δυνάμεις στη νέα Κυβέρνηση της Κρήτης 9.300.000 γαλλικά φράγκα ως δάνειο, ενώ ρυθμίστηκαν και οι τόκοι από τα προηγούμενα δάνεια.

Σελ. 216 Σχολικό Βιβλίο

« Το νησί ..... επαρχία. >>

<<Μετά τις εξελίξεις αυτές ..... Οριστικής επιλυσης» ως επίλογος (προαιρετικά)